

Drag ur framlidne
kontraktsprosten D:r Olof
Strandbergs lefnadshistoria :
u...

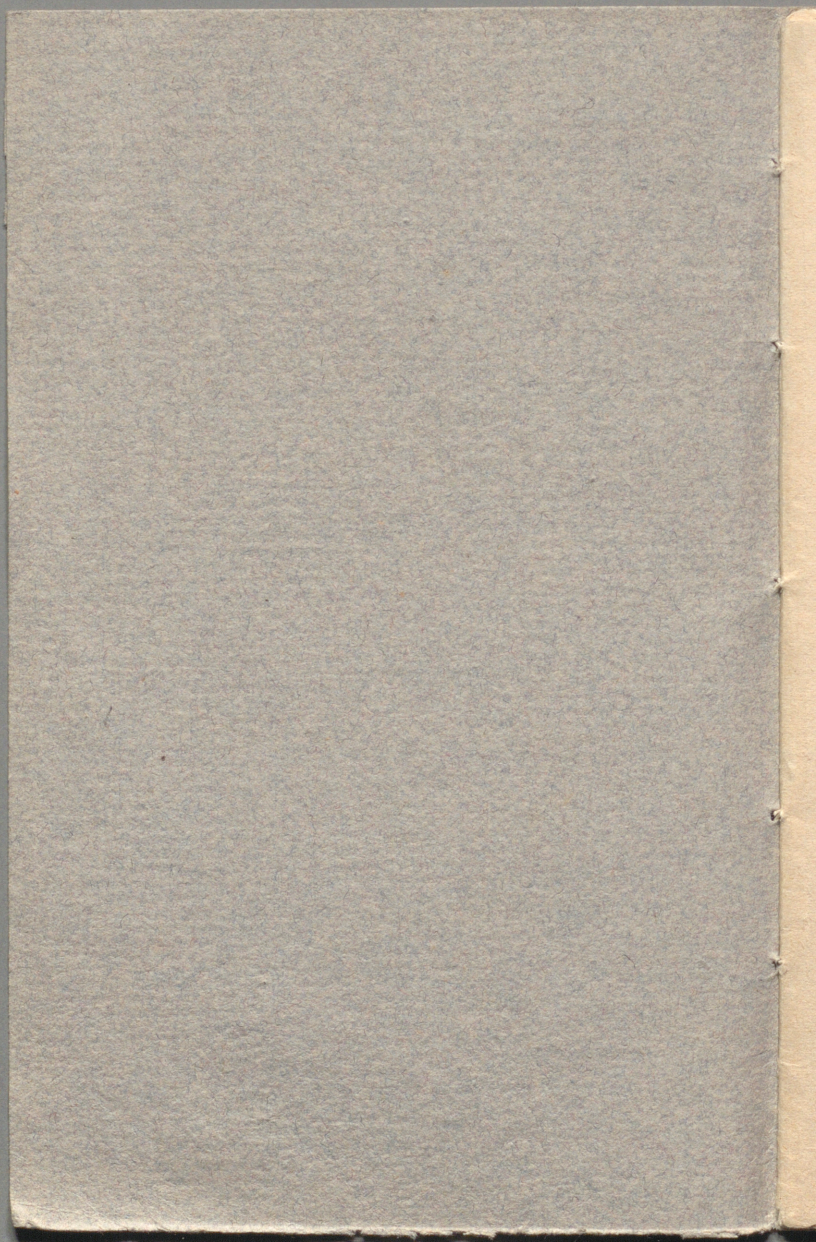
Strandberg, Olof,

8 B Br.

National Library
of Sweden

Biogr. Sv.
(B.H.)

Drag ut

Framlidne Kontraktspösten

D:r Olof Strandbergs
Lefnadshistoria.

Upptecknade af honom sjelf.

Pris 10 öre.

Stockholm,
Nya Förlags Expeditionen.

Dr. Josef Strohberger

Lehrbuch der

Physik des menschlichen

1874

Verlag von

Drag ur

Framlidne Kontraktprosten

D:r Olof Strandbergs

Lefnadshistoria.

Upptecknade af honom sjelf.

Stockholm,
tryckt å Nya Boktryckeriet,
1876.

När hyddan lägges af,
O Gud! min synd begraf
I Kristi byra sär,
Så skall min skröplighet
Bli wänd i herrlighet,
När jag af jord uppstår.

Hur salig skall jag då
Inför ditt ansigt stå
Uti en herrlig skrud,
Och sjunga dig med fröjd
Uti din himmels höjd,
Min Herre, och min Gud!

Dr Olof Strandbergs lefnadshistoria.

Upptecknad af honom sjelf.

Då jag nu i Herens Jesu namn företager mig att uppfatta några ord om mitt till närwarande dag framslutna lefnadslopp, så är ingalunda uppsåtet att utför igen anteckna allt hwad mig händt i lekamlig måtto; utan tänker jag fast mer anföra den kärleksrike Gudens, min Herres och Trälfares otaliga många och oändligen stora nådes- och barmhertighetsbewisningar, som Han ifrån min födelse auvändt på mig, arme, för att leda mig till sin lefwande kannedom, uttaga mig ifrån den närwarande onda werlden och försätta mig i sin saliga gemenskap. Detta skall ske utan påfängt ordbrål och i all enfaldighet, enligt sanningen; ty jag skrifwer inför den allseendes ögon, hwars förande jag så märkligen rönt i all min tid och derföre så djupt wördar. Min affigt är alltså förnämligast att rätta mig efter Davids ord i Ps. 66 v. 16, så lydande: Kommer hit, hörer till alla **J**, som Gud frukten, jag will förtälja hwad Han min själ gjordt hafwer.

I. Barnaåren.

Jag blef född år 1721 den 29 oktober, gamla stilen, på Östa gård i Ytterselaö socken, den mina föräldrar då egde. Min f. fader war den tiden krono-befallningsman öfwer Selebo härab, och hette Olof Strandberg, och min kära moders namn war Bibika Sparrman. Sedan jag genom den hel. döpselen blifwit upptagen i Guds nådeförbund, uppfostrades jag i de späda åren hos mina kära föräldrar och åtnöt deras trogna skötsel och omwårdnad jemte en öm tillsyn, att jag icke måtte råka i förförelse och så se onda exempel, som redan i de åren äro så farliga och funna smitta ungdom. De drogo och nödig försorg för, att jag mycket tidigt fick lära att läsa, hwartill jag äfwen wisade synnerlig lust och böjelse. Ifrån det jag började läsa rent, war mitt största nöje, att så ofta jag hade ledighet, läsa för mig sjelf i psalmboken, den enda bok jag då egde. Guds Ande styrde mig derunder, att fästa i minnet och tänka öfwer det jag läste, hwilket verkade hemliga goda rörelser af Guds förekommande nåd. Jag får häraf anledning berättas, huru bittida den ewige förbarmaren, då jag blott war 6 år gammal, sökte winna mitt hjerta och göra mig angelägen om min själs frälsning. Det hände, att jag wid ett tillfälle begick det sel, att i ondskan tala något hårdt till en af mina bröder. Jag blef då strax, utan någon menniskas påminnelse derom, eller förebräelse, öfvertygad, att detta waremot Guds wilja och en stor synd. Äfwen så rann mig i tankarne hwad jag läst i evangelium på 6:te sönd. e. Tref. i Matt. 5: 22. Denna förbrytelse föll så tungt på mitt samwete och gick mig så djupt till sinnes, att jag kom i en rätt innerlig oro och kände mig skyldig till ewig fördömmelse. Försett i sådan ångest, skilde jag mig från mina då när-

warande bröder, gick in i ett ensamt rum, ehuru mörkt det war denna höstafstön, föll ned på knä, gret och bad, att Gud wille förlåta mig hwad jag brutit, och icke låta mig i ewighet umgälla det. Jag kunde icke heller åta något denna afstön, utan gick straxt derpå till sängs och tillbragte hela natten under ängslan, bön och gråt. Mitt hjertekwal war så mycket större, som jag war alldeles owis om brottet kunde mig förlåtet warda. Här wisade Frälsaren sanningen af sina ord: "Låter barnen komma till mig." Skada war, att jag ingen hade, som jag kunde upptäcka mitt tillstånd för, och som kunnat wisa mig till Guds Lam, som borttager werldens synder; ty då hade jag wid denna min första uppväckelse kunnat blifwa benådad, och sebermera föra en glad och salig lefnad. Emellertid war Herren Gud så nådig, att Han ständigt höll det intrycet wid makt, som jag undfått af Hans sökande nåd, hwarigenom jag hindrades att ånyo insomna i säkerhet och förlora det ifriga salighetsbekymmer, som waknat i mitt hjerta.

På mitt 8:de år täcktes den högste, genom en stilla död, hädankalla min fader i des 39:de år. Hans hus war då i ett ganska torftigt tillstånd, så att alls intet war öfrigt för min f. moder och hennes 5 barn att lefwa af. Men genom Guds nådiga försyn och styrelse hade min fader, som redan förut sporde någon känning af swagt bröst, 2 år före sitt aslidande träffat aftal med sin ende broder, brukspatron Petter Ströndberg i Sala, en förmögen herre, att wid sitt fränfälle taga mig, som af 5 barn war den mellersta, till sig, och påkostä min uppföstran, tillika med sina egna 2 söner. Dit kom jag alltså år 1729 och fick jemte hans söner åtnjuta wanlig information i de lärda språken genom en student, som till sitt uppförande war en beskedlig man; men hwilken lik flere sådana,

var för sin egen del ouppväckt och hvarken kände eller frågade efter vägen till Guds rike, hvarföre han icke heller kunde leda mig dertill, fastän jag högeligen längtade dertefter. Emellertid fortsatte Herren i stillhet sitt nådesarbete i mitt hjerta, och tillät mig icke råka i andlig dwala eller säkerhet. Under min inre själsoro sökte jag få låna mig några små andliga böcker, som då funnos ehuru de icke woro af bästa slaget, hwilka jag under bön och tårar wid lediga stunder läste.

Jag sparade och ihop de små penningar, jag wid åttskilliga tillfällen fick, och i stället för annat lappri köpte mig en och annan god bok, för att lätta och trösta mig med; ty åhåga och bekymmer att få min själ frälst och blifwa ett Guds barn, det följde mig städse och wände hela min håg från alla ungdomsnöjen och wanliga lekar. Jag minnes ännu ganska wäl, huru många tårar det i ensamheten kostade mig, att, då mina kusiner lärde dansa, jag äfwen måste följa med och att jag ofta bad Gud, det Har måtte hjälpa mig till frihet att slippa idka sådana uselheter. Emellertid verkade detta mitt uppförande så mycket, att jag blef hållen för en ganska from och sedig yngling, och äfwen ibland blef berömd, hwilket wist icke war mig till någon nytta.

II. Student- och informatorstiden.

På mitt 13:de år om våren 1834, kom jag jemte mina kusiner till Upsala, blef student, och liksom de instrifwen uti Westmanlands nation. Här fick jag se hwarjehanda säfängligheter bland den myckna ungdom der wistades. Der war ej heller brist på åttskilliga förförelser; men min salighets Gud bewarade mitt hjerta, och gaf mig lust att hålla mig inneslu-

ten i min kammare, så att jag tog ingen del i hwad jag såg och hörde, lät icke heller locka mig dertill, oaktadt många smickrande anbud. Och efter jag så alldeles affade mig umgänget med de studerande, som kände mig, och de icke wiste hwad jag i denna enslighet kunde roa mig med, så trodde de, att jag war, en som de sade "läswurm", samt att detta war orsaken, hwarföre jag undflydde sällskaperna och icke gaf mig tid att nyttja dem. Jag kan ej neka, att jag i detta tidschwartwet hade betänktanden wid, att idka studier med den forcering, som jag eljest kunnat, isynnerhet att fördjupa mig i filosofien, allbenstund jag mente att derigenom förlora smaken för andliga betraktelser och dymedelst lida skada till min själ, för hwilket jag war mycket rädd. Sedan jag äntligen war så lycklig, att jag fick en bibel, så sysselsatte mig des låsande mest, och blef jag redan då så bewandrad i den, att när mina informatorer ibland predikade och under conceptens skrifwande icke kunde påminna sig, hwarest ett och annat skriftens språk stod beskriwret, sade jag på tillfrågan dem det. Det ena med det andra, som dessa åren förgick, intygar, att jag med fog kan nytja dessa Davids ord: "Gud, du hafwer låit mig af min ungdom." Ps. 71: 17. Emellertid hade jag i längden nog tillfälle och anbud att komma in i fördelaktiga bruksrörelser; men som min själawälfärd låg mig allramest om hjertat, och Guds ord war mig så ganska kärt; så wille jag alldeles icke emottaga någon werldslig syftla, huru indrägtig och riktaude den än kunde wara. Då jag under detta tidschwart sorgfälligt efterforskade, om ingenstädes funnos menniskor, som lefde enligt Guds ords föreskrift, och alltså i hjewerwa werket woro fria, men allestädes hörde och såg intet annat folk än sådana, som i ord, lefnad och såfångligheter skickade sig snörrätt emot Herrens

tybliga befallningar i skriften, så suckade jag ofta och tänkte: manne då inga menniskor någonstädes gifwas, som göra allwar af gudaktighet och en rätt kristendom? Wid denna min stora förlägenhet fick jag weta att i Sala stad, der jag då wistades, funnos några sådane, som söndrade sig ifrån allt ogudaktigt folk, och hade den wördnad för Gud, att synde, swordom, werldsgalenskap, tråtor, äregirighet m. m. aldrig fans idland dem; utan i det stället uppbygde de sig med andliga sånger och böcker, ja, att några lesde alldeles för sig sjelfwa, på det de icke måtte blifwa af andra retade och förförde till något ondt; jag hörde också, huru dessa blefwo kallade det heliga folket, samt på hwarjehanda sätt hatade och bespottade af dem, som icke älskade gudaktigheten. När jag då jemförde huru de blefwo bemötte och deras uppförande med Guds ord, så slöt jag med full öfswertygelse, att dessa wisserligen sökte Guds rike, och woro på rätta wägen, hwarföre jag och gärna wille blifwa känd med dem. Genom själwännens goda styrelse skedde också, att jag uppsökte en rådmän derstädes, hwilken ansågs för en huswudman för dessa från werlden afjöndrade menniskor, och hade i sitt hus en student, som informerade hans söner. Med honom inlät jag mig isynnerhet, och war han sjelf en sådan stilla och ostrafflig man i sitt lefwerne, som jag nyss beskriwit. Nu trodde jag mig hafwa funnit en kristen af rätta slaget. Af honom fick jag en anwising på böcker, som woro mycket wälmente; men som likwäl felade i huswudsaken. Der framhölls neml. med mycket nit, läran om Kristi efterföljd, en in- och utwertes helighet, samt en ostrafflig wandel inför Gud, men grunden till allt sådant, Jesus och hans försoningsdöd, medlet att få lust och kraft till denna helgelse genom en lefwande hjertans tro på Trälsaren,

salnades alldeles i dessa skrifter. Jag förstod icke heller att pröfwa dem rätt, hwilket jag gerna erkänner. Häraf hände, att jag fördes in i ett eget verkande under lagens tränga hotelser, och fick wid minsta förseelse emot mina föresatser känna det anlagande och förbödmande kraft. När jag åter tagit mig till wara för weterliga förbrytelser emot lagen, war jag glad, och ansåg mig för ett verkligt Guds barn, hwilket dock icke räckte länge. I ett sådant omwexlande tillstånd lefde jag i flere år, och mitt förtroende till ofwannämde folk tillskyndade mig hat hos mine slägtningar, hwilket åter gjorde, att jag under ifriga böner och tårar höll mig så mycket närmare till min Gud, helst jag wiste, att sådant slags förföljelse alltid drabbade rättsskaffens kristna och kunde ej uteblifwa.

År 1742 blef det äntligen afgjort, att jag i Arboga skulle emottaga kondition hos en min kusin, som varit gift med en brukspatron. Här kom jag i ett hus, som war allmänt känt för att hafwa lika tänkesätt i salighetswägen med dem, jag förut beskriwit, och der alla resande pietister och separatister hade fritt härberge. Således blef jag då försatt i ett ännu närmare umgänge med sådant folk och alltså mera intagen af deras lärometod, hwilken jag då efter mitt begrepp höll för att wara den bästa. Nu skedde och, att jag kom öfwer flere slags mystiska böcker mestadels tyska, för hwilla jag fattade särdeles tycke. emedan de afhandlade det inre och fördolda lifwet med Gud. Dessa trodde jag ginge in på sjelfwo kärnan och wäsendet. Ju obegripligare de woro, desto större värde satte jag på dem, ja äfwen Jak. Böhms mörka skrifter, och jag bad tillika Herren hjälpa mig att blifwa sådan. O, huru många ångsliga och tunga dagar hade jag icke denna tiden, ty Jesu nådefulla evangelium, i hwilket

Gud uppenbarat sin nådefulla menniskofärlek, war mig ännu obekant. Jag anför icke detta till det ändamål, att andra böra låta föra sig in i sådana widlystigheter och omvägar, eller såsom en regel för dem att rätta sig efter, ty det är alldeles icke enligt med Guds råd om vår salighet; men det har dock tjent mig till någon nytta, så att jag af erfarenhet kunnat afstyrka bekymrade själar från allt sådant. Lyckliga äro därför alla de, som wid första uppväckelsen få lära vägen till nådastolen, men denna undervisning selades mig.

III. Morgonstjernan uppgår.

Omjöder täcktes det Gud, som är så mild emot den elända, foga en nådig anstalt, att täckelset blef taget ifrån mina ögon och jag fick skåda in i frihetens fullkomliga lag, då jag inhemtade den stora hemligheten, som ock leder till Gudaktighet, att Gud är uppenbar worden i köttet, samt lära mig huru syndaren skall efter Guds fastställda ordning komma till frälsning och salighet. En wiß prestman ifrån Westerås, hwilken war min goda wän. ömmade för mitt tillstånd och min djupa själaoro, och gaf mig en tyf skof, som afhandlade sättet att få nåd, syndernas förlåtelse, rättfärdighet, frid och fröjd i den Helige Ande, hwilken skof egentligen war en förklaring af Lutheri utläggning öfwer den 2:dra trosartikeln. Jag hade denna skof i flere weckor utan att läsa henne, efter jag wid första påseende blef warse, att hon handlade om werkan och kraften af Jesu dyra försonings offer, ty den läran trodde jag i min blindhet wara orsaken till det ogudaktiga och säkra wäsendet i werlden, och alltså war jag ganska rädd för henne såsom något, hwilket äfwen kunde insöfwa mig. Men en gång sedan ängesten och själanöden länge plågat

mig och nu blef alltför odrägliga, så att jag ej längre kunde begå mig, tog jag fram denna boken, läste henne utan fördom och fann genom en guddomlig öfvertygelse, att jag hittills tagit wilsen om rätta wägen till lifwet samt att jag ej annorlunda kunde räddas än af blott nåd genom Jesus. O! huru sött detta förefom mitt hjerta. Jag påminner mig isynnerhet att jag en gång sent om aftonen, då allt war tytt och stilla, föll på knä och med tusende tårar bad om Frälsarens Jesu Kristi förbarmande, och att Han wille gifwa mig en wiß försäkran om barnskapet och del i Hans salighet. Den Helige Ande öppnade då sör mig, på en gång alla ewangelii skatter. Egenrättfärdigheten, som jag så länge arbetat på att upprätta, slogs neder och blef till skam, och jag blef med stor blygsel öfwerbewist, huru senhertad jag hittills varit att tro och begagna mig af de dyra löften och sanningar, som skriften innehåller, och derigenom har jag tillskyndat mig långwarig jämmer. Nu lärde jag rätt förstå hwad trösteligt tillträde en af Gud fattad bedröfwad syndare har till nådastolen. Jag trädde dit, och erhöß barmhertighet. Mig skänktes också i Jesu blod syndernas förlåtelse. Denna gång war den första jag med wißhet wet, att detta skett, och jag fick med det samma känbart erfara, att der syndernas förlåtelse är, der är också lif och salighet. Åt huru kär blef Frälsaren mig nu! huru dyrbara Hans själatwal, marter, sår, blod och död! Frid och fröjd utgöto sig som en ström i mitt hjerta. Mitt ewiga nådawäl blef mig otwiswelaktigt. All twefkan om barnskapet war förswunnen och jag kom i ett nytt tillförene för mig främmande element. Denna saliga ställning förökades storligen, när jag året derpå 1743 i Arboga fick tala med några benådade män från Stockholm, bland hwilka äfwen woro twenne prestmän,

hwilka af egen erfarenhet kunde intyga sanningen och riktigheten af det jag nu rönt. Med desse och flere sådana kom jag nu i en ny och förut ofkänd kärleksförbindelse, som alltid varit och bör wara Guds barn emellan. Strax härefter gjordes mig anbud af gamla rådmannen Hülphers i Westerås, att emottaga hans äldste son till information. Jag samtyckte så mycket hellre dertill, som jag redan wiste, att han sökte sin salighet, fastän på samma sätt som jag fordom i ofunnighet. Wid min dittkomst fann jag det förra allwaret om frälsning mest utdöbt hos honom, ty då man länge arbetat under lagen, tröttnar man omfider, helst då lagen på samwetet slår slag på slag, men hjertat ej kan tro. Herren gaf dock nåd att han kom i ny omtänka om sitt ewiga wäl genom åtskilliga samtal. Rådmannen hade flere barn; men intet af dem war ännu fullwärt. Jag bad Gud om nåd att kunna wara detta kära hus till nytta, och det skedde äfwen. När jag om aftnarna under bönestunden förklarade ett bibliskt språk, som om dagen varit mig wigtigt, täcktes mennisko-älskaren lägga dertill en stor och märkbar wälsignelse att så wäl rådmannen och hans fru, som äfwen deras barn och tjenstefolk, blefwo deraf så intagne, att de försmälte i tårar öfwer Guds kärlek emot förlorade syndare, samt sökte, begärde och fingo nåd.

Att detta war mig öfwermåttan kärt, och tände äfwen i mitt hjerta en fördubblad kärlek till denne älskwärdaste Frälsaren, det kan lätteligen slutas. Och som mitt hjerta nu brann i denna första kärleken till min salighets Gud, så kunde jag nu mera icke låta bli att uppenbarligen från predikstolen förkunna Jesum och honom försästan, hwilket war mig för egen del en stor uppmuntran. När hærtill kom att predikande war mig lätt och albeles icke någon möda, emedan jag hwarken behöfde mycken skrifning eller utamläsning

dertill, så fanns jag alltid beredwillig till sådana anbud.

I denna staden, Westerås, woro ock wid samma tid flere själar, som med allwar och uppriktig sorgfällighet wille frälste warda. Ibland dessa infann jag mig stundom, och wi uppbygde oss på vår allraheligaste tro för att vinna tillwärt i nåden och vår Herres Jesu Kristi kunskap. Detta hade mångfaldiga wälsignelser med sig för oss alla och 4 år framstöto här i mycken sällhet.

IV. Inträdet i Predikoembetet

År 1746 fick jag kallelse till predikoembetet af framlidne justitie kansleren och landshöfdingen baron Cederbjelke, som då wistades i Westerås, men flyttade strax derpå till sitt gods Wärby inwid Stockholm. Jag hade året förut begifwit mig från Westmanlands till Strengnäs stift igen, inom hwilket jag war född. Lärömbetet, som är det wigtigaste af alla, tillträdde jag icke lätt sinnigt och med förlitande på egna krafter och skicklighet; utan låg Herren öfwer om Hans nåd och bistånd dertill. Jag kommer ihåg, att jag wid sjelfwa ordinationen befann mig ganska bekymrad, huru jag skulle rätt förwälta denna ansvarsfulla syssla, och att jag då lade mig djupt ned till Jesu fötter med tiggande om allt hwad jag dertill behöfde. Det hände under prestwigningen, att, som wanligt är, en bibel låg upplagen på disken äfwen framsför mig, och när jag tankfull och med ett beklämbt hjerta kastade ögonen ned till denna bibel, träffade jag strax dessa Davids ord, som lågo öppna: "Om Herren icke bygger hufet, så arbeta de fåfängt, som derpå bygga. Om Herren icke bewarar staden, så waka wäktarena fåfängt." Med tillämpning på förewarande ärende, hemtade jag häraf obessriflig tröst och lättuad och

tänkte: till Honom vill jag endast hålla mig, Han skall göra't och wäl utföra't. På detta sätt blef jag nu stärkt i anden. Öfwannämbe justitiekanslern begaf sig strax efter nyåret 1747 till Stockholm, och jag med honom. Uti det huset, han hyrde på Hornsgatan midt emot Maria kyrka, war en ganska rymlig sal, der jag hwarje söndag och följande passions-tid alla weckor predikade. Och som salen war öppen för alla, så skedde det under tillopp af en mäktig stor folkmängd, helst som kamrarna omkring och en stor förstuga äfwen inrymde mycket folk. Till Jesu berömmelse måste jag tillägga, att der uppstod stor wäckelse. Det wore för widlyftigt att uppnämna, med huru stora krafter Herrens arm der uppenbarade sig, hwilket allt jag derföre med wördnad samt med tacksägelse will hellre behålla i minnet, så länge jag lefwer, än mycket tala derom.

Wid detta årets slut, 1747, skedde, att jag blef antagen till huspredikant hos framlidne presidenten i kungl. kommers-kollegium samt riddaren och kommandören af kungl. m:t:s orden, baron Erland Broman, en herre, som egde en mycket stor ynnest hos konung Fredrik och hade att bestyra de wigtigaste affärer i riket. Denne herre blef i sin ungdom upp-wäckt och wisade stort allwar uti helgelsen under en sträng lags författning. Detta war wäl nu mest förswunnet, men när jag wid ett tillfälle kom att predika för honom, gaf lifsens ord om Jesus Kristus honom ett sådant intryck, att han utan min ansökning derom, antog mig till sin prest, fastän han förut hade en annan. Hos denne herre war jag nära 8 år. Han med sitt hus bodde om wintern i Stockholm och om sommaren på Rosensbergs slott, der en wacker kyrka fanns, i hwilken jag hwarje söndag förtunnade Herrens ord. För den yppiga och stora lefnad, som fördes i detta herrskaps hus,

uträttades i min hufwudsak icke synnerligen hos tjenarena; men hos sjelfwa herrskapet förmärktes många nåderörelser. Presidenten talte ofta med mig under tusende tårar om sitt själstillstånd och blef wis d till honom, som war kommen att uppsöka det, som war förtappadt. Äfwenså hans greswinna, som hette Laube och war en syster till den bekanta riksgreswinnan Laube. Det hände oc, att jag fick tillfälle att predika för h. m:t. konung Fredrik och blef efteråt af honom i ynnest betackad, samt försäkrad om kungl. hofpredikants sybla. Denna ynnest undanbad jag mig dock tills widare ty jag war för wigtiga orsakers skull rädd att komma till hofwet, der jag sjelf kunnat liba skada uti min ömmaste angelägenhet, utan jag wille helst bestrida någon stilla lägenhet på landet. När jag uppehöll mig i detta hus, blef mig oc anförtrödt att i kristendom underwisa fröken Hessestein, en naturlig dotter af konung Fredrik, och fortfor jag dermed öfwer ett år till hennes saliga döb på sitt tionde år. Under hela denna tiden idkade jag ett rätt wälsignadt umgänge med många rättfärdiga prester och andra Guds barn, som den tiden funnos i Stockholm, ja, oc med en och annan från brödrasörsamlingen i Tyssland, hwilket solt förut warit mycket illa ansedt. Jag bör uppriktigt widgå, att alla dessa, som wisserligen hade Guds libande och döb i ära, tjente mig till mycken nytta och uppmuntran.

V. Lennäs pastorat. Inträdet i ättenskap.

Omöfder hände sig, att presidenten berättade att kyrkoherden i Lennäs socken, der presidenten hade sitt gods, Segerjö, blifwit döb, och han frågade mig, om jag wille efterträda samma kyrkoherde. Jag swarade som sant war, att jag alldeles icke kände det pastoratet, och

att jag aldrig hört det nämnas eller i minsta mån wiste des beffaffenhet: men då denna lägenhet nu blifwer mig så oförmodadt och ofökt tillbudet, så anser jag det som en wink af Gud, och har icke lof inom mig att säga nej, utan will jag med undergifwenhet följa och lyda Herrens styrelse häruti. Täckes Han så foga, så är jag redo till Hans tjenst, och tror, att Han skall gifwa mig nåd och hjelp der till. År 1774 wann jag konsistorii förslag till detta pastorat, fastän sex andra woro medfökande, och jag till tjenstår war den yngste. I min prospredikan framhöll jag Kristus den korsfäste; jag fick pluralitet och erhöill strax derpå fullmakt. Sedermera blef jag omtänkt, hwarest jag för min nya hushållnings skull, kunde finna en passande hustru, som tillika af hjertat älskade Trälsaren. Rikeedom och skönhet woro långt ifrån mitt systemål härwid; men det blef mig högst angeläget, att nedlägga detta granlaga ärendet för Jesus och bedja Honom, att Han wille utse åt mig en maka efter sitt sinne. Genom en wälment och uppriktig slägtinge fick jag höra mycket godt om en jungfru af hederliga förältrar i Stockholm, hon hette Katarina Burman. Jag gjorde då det aftal med Herren, att om denna wore den person, Han hade ämnat mig, skulle Han så laga, att jag lätt och utan swårighet wunne hennes och föräldrarnes samtycke. Jag begärde henne och wann strax deras bifall. Wär sammanwigning skedde den 19 jan, 1755. I maj samma år flyttade wi till Lennäs församling. Wi blefwo i lekamlig mätto af den käre Guden underligen och nådeligen framhulplne. Det syntes tybligen, att Gud war med oss och wälsignade hwad wi fingo wid detta obetydliga pastorat, så att oakadt de begge första åren en swår miswärt inföll, ledo wi dock icke någon nöd.

Pingstbagen gjorde jag i Herrens Jesu namn och under bön och tårar, mitt inträde och walde till ingångsord 2 Kor. 5: 19, 20. Folket befanns i ganska stort mörker och nästan owanlig ofunnighet af den orsaken att der varit efter hwarandra flere gamla pastorer, som ingenting hafwa orkat. Lefnaden war och berefter. Wid första predikan trängde, märkwärdigt nog, försoningsordet till folkets hjertan. Kristi evangelium bewisade sig wara en Guds kraft till salighet. Och som jag äfwen predikade den andra och sjerde pingstbagen, så woro redan inan denna högtidens slut ganska många själar af Guds nåd fattade och bragta till omtänka om sin salighet. De kommo till mig och begärde widare underrättelse om vägen till lifwet, ja, somliga woro så angelägna att de kommo nattetid för att tala med mig här om, emedan syflan om bagen icke lemnade dem nog tid och tillfälle dertill. Och som ordet om korset war dem helt nytt, ja beklagade de med många tårar i synnerhet sin ofunnighet om den älskwärde Frälsaren, som köpt dem med sitt blod. Allt detta hugnade mig obestriktligen och utpressade många tackfågelsårar inför Herren, som så nådigt sökte detta folk. Det stannade och icke hos dem wid begär och längtan efter nåd och salighet, utan den ene efter den andre kom till verklig delaktighet deraf, så att de med böjda hjertan kunde säga: Nu wet jag på hwem jag tror och har gudomlig försäkran, att Jesus är min med alla salighets skatter och jag är Hans. Det war och hugneligt att skönja wid besöken hos mig, huru de tillwarte såsom goda trän i god jord. Särdeles märkwärdigt och owanligt war också det, att uppväckelsen war just icke störst hos kwinnoöknet, som gemenligen plågar ske, icke heller hos de fattigare i socknen, utan mest hos de rikare, ja äfwen hos de

gamle, både män och kvinnor, hvilka eljest plåga hålla hårdast fast wid sin egen rättfärdighet, slitiga kyrkogång och hwarjehanda lidande, hwarmed de tro sig förtjena himlen. Det dröjde och icke länge, förrän det ena tolet uppglödgade det andra, så att uppväckelsen blef, Gud till pris, nästan allmän. Så fortsatte vår käre menniskoömme Frälsare sitt nådewerk år från år. Att det icke war hos detta folket en lös inbillnings tro, eller ett eget falskt förlitande på Kristus, det wisade sig ögonsefnligen uti hela deras uppförande, den helsofamma Guds nåd lärde dem enligt apostolens ord försaka all ogudaktighet och werldslig lusta och lefwa rättfärdigt, gudeligt och tukteligt i denna werlden, så att det kom till en werklig omwändelse med dem. Aldrig fick man mera höra swordomar och tråtor; sylleri och andra ofeder upphörde; inga brottmål eller processer öfwades af någon; ingen oenighet förspordes af åtta makar. Söndagseftermiddagarne påminde de sig hemma i husen hwad de hört i kyrkan. När wid islöfningen höft och vår ingen kunde komma ifrån den stora ön, Windön, der wid på 150 personer bodde, gick folket tillhops och en af dem föreläste ur en god postilla, som jag lemnat dem, något till uppbyggelse. När de woro i Herrgårdsarbetet wid Segersjö och hade sin wanliga mattimme, förfortade de den, på det de måtte hafwa någon tid att sjunga tillsammans och uppmuntra hwarandra att älska den käre Frälsaren, som wisserligen wunnit deras hjertan.

När de färdades på wägarne med foror, woro de öfände i anseende till deras stilla och beskedliga uppförande i ord och gerning. Så snart de hade något tillfälle, besökte de mig, för att blifwa styrkta i nåden och Kristi kännedom; ty endast om sådana ämnen handlade våra samtal. Hwad glädje jag hade, när jag

som oftast helsade på dem, det kan jag icke beskrifwa. De förälbrar, som hade barn, använde all slit att upp-
wäcka hos dem Jesu ostridiga rättighet att ega dem
så som sina egna, och jag hörde dessa små barn flere
gångar utan bot sjunga sköna verser, som de lärt
Jag hade der i församlingen en ljuf lefnad, och såg
med djup wördnad Guds dräpeliga werk. Der war
som en Herrens lustgård. De älskade mig så att de,
om möjligt varit, wäl kunnat gifwa mig ögat, och
jag älskade dem såsom mina barn. Det är och öf-
wer all beskrifning hwad för en mäktig Herrens nådes-
kraft war tillstådes wid nattwardsungdomens under-
wisning, och under hwilka synbara nådeskänslor den
kommunicerade. Intrycket af deras första nattwards-
gång, war så stort, att åttskilliga, som några och 30
år derefter varit hos mig, ännu kunnat nämna det
skriftemålspråk, jag då nyttjade och huru det tilläm-
pades. Samma wälsignade werkan utbredde sig och
wid hus- och nattwardsförhören. Kort sagt: Jag
kan icke i ewighet nog tacksamt erkänna den stora
barmhertighet, Herren wår salighets Gud betedde
de många själarne i Lennäs, under de 17 åren,
jag war der. Det böjer mig djupt ned i stoftet, att
Han dertill wille bruka ett så owärdigt och swagt red-
skap som jag werkligen war. Hela berömmelsen är och
förblifwer Hans. Han gjorde alltsammans. På den
den ottersta dagen får jag hos Honom ewigt fröjdas
tillsammans med dem.

Jag må äfwen med ett ord nämna, att alla mina
7 söner äro födde i Lennäs.

Som ganfka mycket folk ifrån näuigränsande för-
samlingar äfwen besökte denna Lennäs kyrka, så
utbredde sig och ibland dem, till deras räddning,
Frälsharens nådesarbete, då under ordets predikan en
stark Herrens wind blåste. Trångseln war gan-

sta stor och owanlig; men då jag lät öppna kyrkofönstren midt för predikstolen, så fick en stor folkmängd på kyrkogården äfwen höra predikan.

Sålunda fortsfor den ömme menniskowännen, att kalla och församla många wilsegående syndare till sig, tills en Herre af fiendeligt sinnelag emot Jesu rikes tillwärt blef egare till Seger sjö gods i denna socken. Han sökte på allt sätt upprycka och förstöra hwad Herren här planterat hade. Jag måste härwid anmärka huru besynnerligt det förekom mig att, då under de första åren, jag der wistades, nästan ingen af de för Frälsaren wunne själarne blefwo genom döden hädbankallade — de behöfdes törhända för de obenäbades skull — men följande åren, efter den egarens ankomst, hemtade Frälsaren många af dem hem till sig, utan twiswel på det de skulle wara undangömda för all förförelse och själastada. Härtill kom äfwen, att så många som kunde så lägenhet att sätta sig ned i andra församlingar, blefwo nödsakade att göra det. Med ett ord: Detta låra folket blef förskingradt och en allmän förstörelse öfswergiet församlingen. Att omnämna alla de widrigheter, som af denne herre tillställes, lönar sig icke.

VI. Transporten till Torshälla.

Äf detta jemte hwarjehanda hithörande omständigheter kunde jag nogsamf sinna, att mitt wistande på detta ställe skulle snart upphöra. Sedan jag ändock stannat kwar i 4 år för att se, om ingen ändring kunde winnas i ställningen der, hwilket dock icke skedde, så sökte och fick jag förslag till Torshälla då lediga pastorat. Och då jag, ehuru alldeles okänd i den orten, blef nästan enhälligt walb och kallad, så märkte jag att detta war en Guds styrelse, den jag med ett enfaldigt och willigt hjerta borde följa. Jag flyttade

alltså hit med min kära hustru och barn i maj månad 1772 och blef med kärlek emottagen. Midsummarbagen derpå gjorde jag i Jesu namn inträde och glädde mig högeligen att äfwen på detta stället få aflägga vittnesbörd om hela Kristi evangelium så wäl i anseende till den dyra återlösningen genom vår högst förtjente Frälsares owärderliga nåd, kors och död, som och om dess säkra werkan, då denna lära med ett fattigt, böjdt och troget hjerta anammades. Min hjertliga åstundan och hön till Honom, som är kommen i werlden till att frälssa syndare, war då och allt sedan, att skaffa själar till byte åt Honom; men jag fann genast, att om i Lennäs war en öppen dörr för mig, som apostelen säger, så war hon deremot här tillsluten, så att jag snart nog nödgades med mycken suckan förrätta mitt embete. Första åren märktes wäl till min stora fågnad något åtgifswande på Herrens kallande röst och många rörelser förspordes så länge mitt föreshållningsfätt förefom dem såsom owanligt. Några så själar i staden besökte mig, hwilka under oro öfwer sin otro och uela kristendom, yttrade åstundan efter lifwet i Gud genom en rätt omvändelse; men hwarjehanda lättfinnheter, fåfånga nöjen, syndiga upptåg, kärlek för wisja synder, skadliga intal och förförelser af andra att slå ifrån sig sådana slags bekymmer, förkwäfde snart alla goda öfvertygelser, så att af ordets kosteliga säd föll beklagligen mesta delen i ond jord och bar ingen frukt. Jag hade dock den hjertliga glädjen att få hos några på deras sotsfång förkunna Jesum till frälsning och salighet, så att de i förwifning om syndernas förlåtelse gingo utur tiden och stå nu inför Gud och lammet.

Smellertid har jag känt den odrägliga smärtan, att år ifrån år predika, skrifa, och utdela sakramentet utan att weta, om det uträttat något för Herrens

räkning. När jag stigit upp på predikstolen, har jag under stort bekymmer, men med brinnande suckar tänkt: Att att jag dock denna gången måtte bringa några till omtanka och besinnande af hwad deras frib tillhörer! För min del går jag nu min älskwär-
 baste Herre och Frälsare till möte och väntar med glädje den sälla stunden, då Han tänker kalla mig hem till sig i sitt himmelska rike.

Slutligen neblägger jag i djupaste ödmjukhet wid Hans fötter ett här fortfarande lof och tack och tillbedjande för all nåd, kärlek och tålmod, Han till närvarande dag så ymnigt i andeligt måtto bewisat mig; men Han förtjenar icke mindre tacksägelse för den ömma omsorg, jag njutit af Honom med afseende på mina lekamliga behof. Hit räknar jag med största skäl, att Han ej allenast i mitt förra gifte*), utan också i mitt senare med fröken Maria Charlotta Nordensholpe, beskärmt mig sådana hustrur, som i alla afseenden varit värda att älska och hedra och med hwilka jag kunnat umgås såsom Guds barn, och derjemte bemött mig så, att vårt äktenskap varit både ljust och uppbygligt. — Till min Herres Jesu pris bör jag icke heller förtiga, att Han nådeligen räddat mig ur flere ögonstänkliga dödsfaror, som timat under min lefnad, samt att Han genom sin wälsignelse så lagat, att för mig och alla mina aldrig något fattats. För allt både nämndt och onämndt sjunker min ande ned i stoftet och säger: "Pris och ära ware dig, Herre Jesu innerlig!"

Så långt har han sjelf skrifwit år 1804.

*) Hans första hustru afsonnade d. 27 dec. 1779.

VII. Om aftonen warder det ljukt.

Wid midjommartiden 1803 flyttade d:r Strandberg till Stockholm, sedan han dertill erhållit konsistorie tillåtelse, så i anseende till sin höga ålder och oförmågenhet att längre förwalta sitt dyra embete, som i anseende till en åkommen opåflighet under bröstet, som gjorde, att han förmodade, det hans hädanfallande wore snart för handen.

Herren öfwer lif och död hade dock ännu icke så beslutit det.

Småningom kom han sig före ifrån den nämnda opåfligheten och njöt sedermera en god helse, dock under frakternas saltastagande.

De sista åren förlorade han nästan alldeles sitt minne, äfwen som synen, då han wille läsa, och glasögon kunde han alldeles icke bruka. Tiden skulle nu hafwa blifwit för honom alltför lång, derest icke hans älskade hustru med sitt kärleksrika umgänge fördrifwit ledsnaden, och äfwen läst för honom sådana saker, hwaraf hans hjerta alltid hemtat uppmuntran och tröst.

Så framflöt tiden i stilla frid och saligt lugn, hwarunder war salige brodet — isynnerhet dessa sista åren — ofta yttrade sin längtan att snart få wara hemma hos Herranom.

Det stora förråd af sköna verser, som i yngre åren woro lagda på minnet, kommo honom på hans höga ålderdom ganska wäl till pass; ty när han knapt kunde ett ögonblick behålla hwad man sade honom om närwarande ting, så erinrade han sig dock dessa verser, hwilka utgjorde en skön spis för hans hjerta.

Det sinnet att wilja wara Jesu Kristi egendom och ingå i härligheten, hwilket framlyser uti hela hans egenhändig uppsats, utmärkte honom alltid under wistandet i Stockholm.

Så länge han förmådde, infann han sig gerna i den kyrka, till hvilken han från sin ankomst dit, höll sig, äfwen som han begärligt begagnade hwarje annat tillfälle till uppbyggelse. Tyra gånger om året kommunicerade han wanligtvis och dessa dagar woro för hans själ idel högtidsdagar. Sista gången detta skedde, war den 5 jan. 1814, hwarwid Ruths ord till Boas: "Gwarmed hafwer jag den nåden funnit för dina ögon, att du känner mig, som dock främmande är," nyttjades till grundläggning för skrifttalet och gjorde på hans hjerta ett ewanligt intryck. Den styrka han ännu hade, aflägsnade så wäl från hans f. hustru som wänner och släktingar den tanken, att Herren så snart skulle kalla honom in i sin glädje; men denna saliga stunden war af Herren bestämd, och efter en kort sjutdom, hwarunder ej flagades öfwer några plågor, täcktes hans Herre och Frälsare winka honom till sig förmedelst en så alldeles stilla och ljustig död, liksom skulle han fått somna in i en starkande sömn. Med tillslutna ögon och utan något tecken till smärta, tog han sitt sista andetag den 20 jan. 1814 kl. $\frac{1}{4}$ till 5 e. m. efter en lefnad af 92 år 3 månader samt efter 33 års äkta sammanlefnad med sin i öm jaknad efterlefwande enka.

Den versen, som äfwen de sista dagarne sysselsatte och glädde honom, har nu och på honom nått sin betydliga fullbordan:

O Kristi får jag somnar in;
 De rena mig från synder min:
 Du, Kristi död och dyra blod,
 Det är mitt lif, min prydnad god.

Hos Nya Förlagsexpeditionen i Stockholm

kunna följande böcker och skrifter erhållas.

- Så älskade Gud världen.** Predikan öfver Joh. 3: 16 af Mart. Luther. 20 öre.
- Swad är tron?** och huru skola människorna förhålla sig deruti? af Mart. Luther. 10 öre.
- Den helige martyrens Henrik af Zutphen** lidande och död. Öfversatt från Luthers samlade verk. 10 öre.
- Nio andeliga Sånger** af Fr. C. Med melodier arrangerade för piano eller orgel. 50 öre.
Säljas till förmån för Israelmisssionen.
- Si, min tjenare!** Ef. 53 kap. Med musit i not- och sifferskrift. 10 öre.
- Saronsblomster. Ny upplaga.**
N° 1. Något för barnen att få.
N° 2. När du mitt hjerta tröstar.
N° 3. Den genomstugna handen.
Swarje *N^o* säljes för sig i buntar om 25 ex. à 25 öre.
- Lofwa Herren min själ,** ny upplaga, 2 öre.
- Passar du för himmelen?** Af Chr. Möller 12 öre.
- Jesus, synderskan och fariseerna,** af Chr. Möller. 10 öre.
- Wingårdsarbetarne.** Pred. af G. Janzon. 10 öre.
Säljes till förmån för Betesda-misssionen wid Träsket.
- Den rätta Bättringen och Tron.** 25 öre.
- Vår öf betänka, att wi måste dö.** 5 öre.
- "Gammal dödlighet".** En liten berättelse ur Skotlands martyrhistoria. 3 öre.
- Bröderna.** Historisk skildring från drottning Marias tid och förföljelsens dagar i England, af E—n. 25 öre.
- Pilgrimen.** Kalender (Nedsatt pris) 50 öre
- Glim.** D:o 50 öre.

YNGLINGA-TIDNING,

Månadskrift för kristna Ynglingaföreningar, utgifwes af Stockholms Ynglingaförening och är affsedd att utgöra organ för de kristliga ynglingaföreningarne i landet samt att befrämja upprättandet af sådana.

Priset på denna tidsskrift blifwer för år 1876 endast 60 öre, postafwodet inberäknadt. Profn:r utfändas på begäran till dem, som det önska. Rekvisitioner kunna insändas till "**Red. af Ynglingatidning, Stockholm**".

Predikanten,

En samling goda predikningar af wälfända evangeliska predikanter inom och utom vårt land, såsom Waldenström, Luther, Moody etc., utkommer i serier, hwarje serie omfattande 10 n:r eller häften, af tillsammans minst 240 sidor stor oktav och tryckt med stor, ny swenssk stil, och kostar blott 1 krona för hwarje serie jemte 10 öre postbefordringsafgift. Rekvisitioner insändas till "**Redaktionen af Predikanten, Stockholm**".

Första seriens 1—3 häften äro utkomna och innehålla predikningar af M. Luther öfwer Joh. 3: 16, af Th. Monod öfwer Rom. 6: 23, af P. Waldenström öfwer Ps. 105, af D. L. Moody öfwer Mos. 7: 1, af P. Ollén Ef. 2: 17—22. m. m. Lösa häften å 20 öre.

Brefwexling rörande Försoningsfrågan.
mellan Broder E. (E. N.) och Lille Niof (P. W.) 65 öre.

Nåd och Frid, predikan af Pastor E. J. Ekman.
6 öre.

